

[Handelsministeren.]

stemmelse i den gældende lov, nemlig kalkulationsreglen i § 5. Denne bestemmelse, der giver regler for, i hvilket omfang virksomhederne vil kunne forhøje deres priser som følge af omkostningsstigninger, skal efter forslaget falde bort, og den nye lov forlader princippet om en sådan for alle virksomheder gældende kalkulationsregel.

Princippet i den nye lov er indeholdt i forslaget § 6, som har til formål at styrke monopoltilsynets muligheder for at foretage direkte indgreb i pris- og avancedannelsen på alle sådanne områder, hvor der skønnes at være særligt behov herfor. Indgreb forudsætter derfor ifølge lovforslaget et særligt initiativ fra monopoltilsynets side, og på alle områder, hvor der ikke findes behov for direkte indgreb, vil der derfor råde fri prisdannelse, medmindre det drejer sig om sådanne forhold, som omfattes af monopollovens bestemmelser. Til gengæld foreslås monopoltilsynets beføjelse i forhold til gældende lov udvidet til også at omfatte indgreb i avancedannelsen og til at foreskrive anvendelsen af bestemte kalkulationsregler. En lovkonstruktion af dette indhold vil gøre det muligt for monopoltilsynet at gribe ind i prisdannelsen på en mere smidig måde end efter den gældende lov, der for hele vareområdet i det store og hele forlader sig på den obligatoriske kalkulationsregel i § 5. Monopoltilsynet vil således inden for de givne bemyndigelser få mulighed for at tillempe indgrebs karakter efter de særlige forhold inden for de enkelte områder af prisfastsættelsen på varer og ydelser. Selv om jeg ikke er i den situation, at jeg kan give udtryk for, at man fra erhvervenes side har givet tilslutning til en ny prislovgivning efter dette princip, mener jeg dog at kunne udtale, at man hilser den større fleksibilitet i prislovgivningen, som forslaget er udtryk for, med tilfredshed.

Forhåbentlig vil overgangen fra det gældende prisstop til en ny prislov efter dette princip ikke give anledning til for store problemer. Prisstoppet vil jo kun blive ganske kortvarigt, og monopoltilsynet har utvivlsomt ved administrationen af den gældende pris- og avancelov skaffet sig et så godt overblik over prisdannelsen på de forskellige vare- og ydelsesområder, at nødvendige ind-

greb efter § 6 kan foretages med rimelig hurtighed.

Gør monopoltilsynet brug af sine beføjelser til indgreb i prisdannelsen efter § 6, skal det ske efter de principper, som er indeholdt i lovforslagets § 7. Bestemmelsen går her kort fortalt ud på, at kostprisprincippet i almindelighed skal lægges til grund og således, at effektive virksomheder med normal kapacitetsudnyttelse skal have dækning for deres omkostninger og en rimelig nettoavance. Det er det samme princip, som er indeholdt såvel i monopolloven som i den gældende lov om priser og avancer. Der vil således ikke på dette punkt ske nogen ændring i den bestående retstilstand på pris- og monopollovsområdet.

Medens forslaget § 6 stiller nye indgrebsmuligheder til rådighed for monopoltilsynet, er det fortsat sådan, at tilsynet efter et skøn over behovet for direkte indgreb i prisdannelsen frit kan afgøre, om det ønsker at gribe ind. Som en nydannelse foreslås der imidlertid fastsat en pligt til indgriben, såfremt tilsynet konstaterer urimelige priser eller avancer. Bestemmelsen er udtryk for den betragtning, at det bør påhvile monopoltilsynet at gøre brug af sine beføjelser efter § 6 til at bringe urimelige priser og avancer til ophør ganske på samme måde, som det efter monopolloven påhviler tilsynet at bringe urimelige priser og konkurrencebegrænsninger inden for monopollovsområdet til ophør. En sådan pligt til at gribe ind i nærmere angivne tilfælde vil styrke monopoltilsynet, når det skal afgøres, om pris- og avanceloven skal bringes i anvendelse. Bestemmelsen vil også gøre det muligt at påklage tilsynets afgørelser til monopolankenævnet i tilfælde, hvor monopoltilsynet ikke gør brug af sin indgrebsbeføjelse, uanset om f. eks. en forbrugerorganisation mener, at der inden for et vareområde må konstateres en urimelig prisdannelse.

Jeg skal nævne, at monopoltilsynet efter lovforslagets § 6, stk. 5, ikke kommer til at befatte sig med fastsættelsen af priser, takster o. lign. inden for stat eller kommuner. Den særlige procedure for pris- og takstforhøjelser inden for den offentlige sektor, som er indeholdt i den gældende lovs § 4, stk. 3, videreføres således ikke. Regeringen er imid-